

การนำเสนอแนวทางการจัดฝึกอบรม ของกองการฝึก กองเรือยุทธการ
กองทัพเรือ

นาวาเอก สงวนศักดิ์ บรรจง

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2545

ISBN 974-17-3170-1

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A PROPOSED GUIDELINE FOR TRAINING MANAGEMENT OF
FLEET TRAINING COMMAND OF THE ROYAL THAI NAVY

CAPTAIN SANGUANSAK BANCHONG , RTN

ศูนย์วิทยทรัพยากร

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Educational Administration

Department of Educational Administration

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2002

ISBN 974-17-3170-1

นาวาเอกสงวนศักดิ์ บรรจง : การนำเสนอแนวทางการจัดฝึกอบรมของกองการฝึก กองเรือยุทธการ
(A PROPOSED GUIDELINE FOR TRAINING MANAGEMENT OF FLEET TRAINING
COMMAND OF THE ROYAL THAI NAVY) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร. วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์,
255 หน้า ISBN 974-17-3170-1

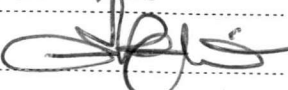
การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหา พร้อมทั้งเสนอแนวทางการจัดฝึกอบรมของ
กองการฝึก กองเรือยุทธการ กองทัพเรือ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บังคับบัญชาระดับสูงของกองการฝึก กองเรือ
ยุทธการ กองทัพเรือ และที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 5 คน ผู้บริหารงานฝึก อบรมของ
กองการฝึก กองเรือยุทธการ จำนวน 10 คน และวิทยากรของกองการฝึก กองเรือยุทธการ จำนวน 224 คน รวมประชากร
ทั้งสิ้น 239 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีแจกแจง
ความถี่และคำบรรยาย และแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่และค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า กองการฝึก กองเรือยุทธการ ส่วนใหญ่มีการจัดฝึกอบรมตามกระบวนการจัดฝึก
อบรมทั้ง 4 ขั้นตอน คือการหาความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรม การจัดทำหลักสูตรฝึกอบรม การดำเนินการฝึกอบรม
และการประเมินผลการฝึกอบรม

ปัญหาในการจัดการฝึกอบรม คือ การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมให้มีความทันสมัยต่อ
สภาพการณ์ในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป วิทยากรหรือครูผู้ฝึกอบรมส่วนใหญ่ขาดความรู้ในวิทยาการสมัยใหม่ โดยเฉพาะในเรื่องอาวุธยุทโธปกรณ์ที่จัดหามาใหม่ วัสดุอุปกรณ์การสอนและสภาพห้องเรียนยังไม่เพียงพอ และไม่เอื้อ
อำนวยต่อการเรียนการสอน และขาดการประเมินผลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

การวิจัยครั้งนี้นำเสนอแนวทางการจัดฝึกอบรมของกองการฝึก กองเรือยุทธการ กองทัพเรือ ใน 4 ด้าน
ดังนี้

1. การวิเคราะห์หาความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรม ควรพิจารณาการจัดลำดับความสำคัญของ
หลักสูตรที่มีความจำเป็นต่อภารกิจของหน่วยงานเป็นอันดับแรก
2. การจัดทำหลักสูตรฝึกอบรม ควรจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมให้
มีความทันสมัย ส่งเสริมให้วิทยากร/ครูผู้ฝึกอบรมได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในวิทยาการสมัยใหม่ และจัดหาวัสดุ
อุปกรณ์การสอนให้เพียงพอ ตลอดจนปรับปรุงสภาพห้องเรียนให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน
3. การดำเนินการจัดฝึกอบรม ควรแจ้งเตือนหน่วยงานต่าง ๆ จัดเตรียมผู้ประสงค์เข้ารับการฝึกอบรม
ล่วงหน้าอย่างน้อย 1 เดือน และจัดอุปกรณ์การสอนประจำห้องเรียนให้พร้อม
4. การประเมินผลการฝึกอบรม ควรให้มีการประเมินผลเป็นรายบุคคล และทำการประเมินผล
อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ซึ่งจะต้องมีการประเมินผลก่อนฝึกอบรม ระหว่างฝึกอบรม และหลังการฝึกอบรม

ภาควิชา บริหารการศึกษา ลายมือชื่อนิสิต
สาขาวิชา บริหารการศึกษา ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ปีการศึกษา 2545 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

4483813027 : MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION

KEYWORD : TRAINING MANAGEMENT/FLEET TRAINING COMMAND/ROYAL THAI NAVY

SANGUANSAK BANCHONG : A PROPOSED GUIDELINE FOR TRAINING
MANAGEMENT OF FLEET TRAINING COMMAND OF THE ROYAL THAI NAVY.

THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. WEERAWAT UTAIRAT, Ph.D. 255 pp.

ISBN 974-17-3170-1

The purpose of this research was to study the state and problems of training management of Fleet Training Command of The Royal Thai Navy. The population of this study were 4 high rank commanders of the Royal Thai Fleet, Royal Thai Navy, 1 Adviser to The Minister of Education, 10 Training administrators of Fleet Training Command, and 224 Trainers of Fleet Training Command, which the population were 239 in total. The instruments employed in this research were the structured interview guidelines and questionnaires. The data of interview guidelines were analyzed by frequency and narration, and the data of questionnaires were analyzed by frequency, percentage and narration.

Research findings indicated that most of the training management of Fleet Training Command in accordance with the four steps of its process as follows : (1) according to the training needs assessment in training management process, (2) according to constructing the training, (3) according to administering the training, (4) according to the training evaluation.

The problems in training management process were as follows : lack of development and improvement in constructing the update curriculum, most of trainers without of modern knowledge especially in aspects of modern weapons, lack of training media, and lack of system and continuity in evaluation and follow – up.

The main objective of the research is to propose a guideline for training management of Fleet Training Command. A proposed guideline is as follows :

1. In training needs assessment, the priority of the vital curriculum for the task force should be considered.
2. In constructing the curriculum, the panel in charge of developing and improving the update curriculum should be set up, trainers of Fleet Training Command should be encouraged to fulfil their skills with modern information & knowledge, and the sufficient training aid including the appropriate classroom & surroundings must be provided.
3. In administering the training, the 1 month early warning and informing action to units should be considered and the training aid must be prepared in classroom.
4. The training evaluation and follow – up must be firmly established in system and continuity.

Department Educational Administration Student's signature *Sanguansak Banchong*

Field of study Educational Administration Advisor's signature *W-Utairat*

Academic year 2002 Co-advisor's signature -

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของ รองศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้อุทิศเวลาให้คำปรึกษา แนะนำ และตรวจแก้ไขปรับปรุง ข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการวิจัยมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ เอกชัย กิสุขพันธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.อุทัย บุญประเสริฐ ประธานกรรมการ และกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอกราบขอบพระคุณ พลเรือเอกสุชาติ กลศาสตร์เสณี ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ พลเรือตรี สามารถ จำปรัตน์ ผู้บัญชาการกองการฝึก กองเรือยุทธการ รองศาสตราจารย์ ดร.สมพงษ์ สิงหะพล คณบดีคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏ นครราชสีมา ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาตรวจสอบแก้ไข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอขอบพระคุณ ผู้บัญชาการกองเรือยุทธการ รองผู้บัญชาการกองเรือยุทธการ เสนาธิการกองเรือยุทธการ ผู้บริหารงานฝึกองบรม และครูฝึกกองบรมทั้งภายในและภายนอกของกองการฝึก กองเรือยุทธการ ที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ อาจารย์เทพนคร ทาคง นิสิตปริญญาเอกสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และอาจารย์ชาติ ถนอมวงษ์ นิสิตปริญญาโทสาขาวิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ช่วยให้คำปรึกษาในการทำวิจัยครั้งนี้

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบพระทัยอันเกิดจากการทำวิทยานิพนธ์แต่บุพการี คณาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
นาวาเอกสงวนศักดิ์ บรรจง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๖
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๗
กิตติกรรมประกาศ.....	๘
สารบัญ.....	๙
สารบัญตาราง.....	๑๐
สารบัญแผนภูมิ.....	๑๑
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
วิธีดำเนินการวิจัย.....	11
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิจัย.....	15
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	16
แนวคิดเกี่ยวกับการฝึกอบรม.....	16
การจัดฝึกอบรม.....	31
การจัดแผนการฝึกหัดศึกษาของ กองการฝึก กองเรือยุทธการ ประจำปี ๒๕๔๖.....	130
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดฝึกอบรม.....	136
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	143
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	143
ประชากร.....	143
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	144
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	146
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	146
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	147

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	148
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้ข้อมูล.....	149
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดฝึกอบรม.....	154
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการจัดฝึกอบรม.....	174
ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการจัดฝึกอบรม.....	182
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	189
สรุปผลการวิจัย.....	190
อภิปรายผลการวิจัย.....	197
ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย.....	203
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	208
รายการอ้างอิง.....	209
ภาคผนวก.....	213
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	255

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของ ผู้ที่เข้าร่วมประชุมที่มีต่อโครงการด้านต่าง ๆ	123
2 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานภาพของผู้ให้ข้อมูล.....	149
3 แสดงจำนวนและความถี่ของผู้บริหารงานฝึกอบรมจำแนกตามประสบการณ์ เกี่ยวกับการจัดฝึกอบรม.....	150
4 แสดงจำนวนและร้อยละของวิทยากร จำแนกตามประสบการณ์เกี่ยวกับ การจัดฝึกอบรม.....	151
5 แสดงจำนวนและร้อยละสาเหตุการเป็นวิทยากร.....	152
6 แสดงจำนวน ความถี่ และร้อยละเกี่ยวกับสภาพการจัดฝึกอบรม ด้านการหา ความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรม จำแนกตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารงานงานฝึกอบรมและวิทยากร.....	154
7 แสดงจำนวนและความถี่เกี่ยวกับสภาพการจัดฝึกอบรม ด้านการจัดทำ หลักสูตรฝึกอบรม จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหารงานฝึกอบรม.....	156
8 แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสภาพการจัดฝึกอบรม ด้านการจัดทำ หลักสูตรฝึกอบรม จำแนกตามความคิดเห็นของวิทยากร.....	162
9 แสดงจำนวนและความถี่เกี่ยวกับสภาพการจัดฝึกอบรม ด้านการดำเนินการ จัดฝึกอบรม จำแนกตามความเห็นของผู้บริหารงานฝึกอบรม.....	167
10 แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสภาพการจัดฝึกอบรม ด้านการดำเนินการ จัดฝึกอบรม จำแนกตามความเห็นของวิทยากร.....	170
11 แสดงจำนวนและความถี่เกี่ยวกับสภาพการจัดฝึกอบรม ด้านการประเมินผล การฝึกอบรม จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหารงานฝึกอบรม.....	171
12 แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสภาพการจัดฝึกอบรม ด้านการประเมินผล การฝึกอบรม จำแนกตามความคิดเห็นของวิทยากร.....	172
13 แสดงจำนวนและความถี่เกี่ยวกับปัญหาการจัดฝึกอบรม ด้านการหาความต้องการ จำเป็นในการฝึกอบรม จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหารงานฝึกอบรม.....	174
14 แสดงจำนวน ความถี่ และร้อยละเกี่ยวกับปัญหาการจัดฝึกอบรม ด้านการหา ความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรม จำแนกตามความคิดเห็นของวิทยากร.....	175
15 แสดงจำนวนและความถี่เกี่ยวกับปัญหาการจัดฝึกอบรม ด้านการจัดทำหลักสูตร การฝึกอบรม จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหารงานฝึกอบรม.....	176

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
15 แสดงจำนวนและความถี่เกี่ยวกับปัญหาการจัดฝึกอบรม ด้านการจัดทำหลักสูตร การฝึกอบรม จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหารงานฝึกอบรม.....	176
16 แสดงจำนวน ความถี่ และร้อยละเกี่ยวกับปัญหาการจัดฝึกอบรม ด้านการจัดทำ หลักสูตรฝึกอบรม *จำแนกตามความคิดเห็นของวิทยากร.....	177
17 แสดงจำนวนและความถี่เกี่ยวกับปัญหาการจัดฝึกอบรม ด้านการดำเนินการจัดฝึกอบรม จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหารงานฝึกอบรม.....	178
18 แสดงจำนวน ความถี่ และร้อยละเกี่ยวกับปัญหาการจัดฝึกอบรม ด้านการดำเนินการ จัดฝึกอบรม จำแนกตามความคิดเห็นของวิทยากร.....	179
19 แสดงจำนวนและความถี่เกี่ยวกับปัญหาการจัดฝึกอบรม ด้านการประเมินผล การฝึกอบรม จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหารงานฝึกอบรม.....	180
20 แสดงจำนวน ความถี่ และร้อยละเกี่ยวกับปัญหาการจัดฝึกอบรม ด้านการประเมินผล การฝึกอบรม จำแนกตามความคิดเห็นของวิทยากร.....	181

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	11
2 ความสัมพันธ์ของกระบวนการฝึกอบรมของขจรศักดิ์ หาญณรงค์ (2524).....	32
3 กระบวนการฝึกอบรมและความสัมพันธ์ของแต่ละขั้นตอนของ สมชาติ กิจยรรยง และอรจรีย์ ณ ตะกั่วทุ่ง (2539).....	34
4 ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของปัจจัยการเรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจ ของ Johnson and Johnson (1987).....	73
5 บทบาทของวิทยากร.....	89
6 เกณฑ์การคัดเลือกวิทยากร.....	91
7 ขั้นตอนการดำเนินการฝึกอบรม.....	111

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย